



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27234

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **15.04.2025**

Nevroz Uysal ASLAN
Şırnak Milletvekili

Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan hasta mahpus Hasip Avşar, 30 yıllık infaz süresini tamamlamıştır. Ancak 25.03.2025 tarihli İdare ve Gözlem Kurulu kararı ile mahpusun infazı 01.07.2025 tarihine kadar ertelenmiştir.

İdare ve Gözlem Kurulu kararında, mahpusun gelişim değerlendirme raporlarına göre belirlenen gelişim puanının 51,71 olduğu belirtilmiştir. Devamla kararda, "*Hükümlünün koğuş içerisinde tavır ve davranışlarında uyumlu olduğu, diğer hükümlü ve tutuklularla uyum sorunu yaşamadığı, yüksekokul veya fakülte mevzunu olup, (...) değerlendirildiği dönemde (...) kurum kütüphanesinden 121adet kitap aldığı, görüşme esnasında göz teması kurabildiği, kendisini ifade edebildiği, herhangi bir ruhsal yakınmasının olmadığını ifade ettiği, (...) tarafına açılan sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere asgari düzeyde katılım sağladığı*" belirtilmiştir. Ancak söz konusu kararda "kurum iç yönetmeliğine dayanarak 5 kişiden fazla koğuşlarda sayım ayakta alınır hükmüne uymayarak" mahpusun sayımı oturarak verdiği belirtilmiş ve mahpusun bu haliyle pasif direnişte bulunduğu iddia edilmiştir. Kararın sonuç kısmında ise bu durum "*kurum içindeki sayım düzenine uymayarak (mahpusun) kurum içi kurallara aykırı davrandığına*" gerekçe yapılmıştır.

Yine söz konusu kararda, mahpusun "iyi halli" olmadığına gerekçe olarak mahpusa mülakat adı altında sorulan sorulara cevap vermemesi ve bu buradan hareketle mahpusun pişmanlık göstermediği, toplumla bütünleşmeye hazır olmadığı değerlendirilmiştir.

Söz konusu kararda sorulan sorular ve mahpusun verdiği cevaplar şöyledir:

PKK'nin Dağ kadrosuna katıldığı için pişman olup olmadığı soruldu?

-Sübjektif bir soru olduğu için cevap vermek istemiyorum.

Türkiye Cumhuriyeti aleyhinde eyleme katıldığı için pişman olup olmadığı soruldu?

-Sübjektif bir soru olduğu için cevap vermek istemiyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını kabul edip etmediği soruldu?

Tamamını kabul etmiyorum. Değişmesini istediğim yerler var.

PKK Terör Örgütünü bir Terör Örgütü olarak görüp görmediği soruldu?

-Cevap vermek istemiyorum.

PKK'nin Terör Faaliyeti gerçekleştirip gerçekleştirmediği soruldu?

-Cevap vermek istemiyorum."

Bu bağlamda;

- 1- Söz konusu cezaevinde bulunan mahpuslarca da tarafımıza bildirilen ayakta sayım dayatması, söz konusu İdare ve Gözlem Kurulu kararında da yer alması üzerine 14.04.2025 tarihinde makamımdan cezaevi aranmış ve cezaevi müdürüne ayakta sayım dayatmasının yasal dayanağı sorulmuştur. Yapılan görüşmede ayakta sayım dayatmasının yasal dayanağının olmadığı, bunun cezaevi uygulaması şeklinde yapıldığı açıkça tarafımıza belirtilmiştir. Cezaevinin hukuksuzca ve insan onuruna aykırı olan ayakta sayım uygulamasından haberdar mısınız?
- 2- Her ne kadar cezaevi idaresi ile yapılan görüşmede ayakta sayım için tarafıma açıkça "yasal dayanağı yok, bu cezaevi uygulaması" denilse de söz konusu kararda neden "kurumumuz iç yönetmeliği gereğince 5 kişiden fazla koğuşlarda sayım ayakta olarak alınır" denilmiştir. Söz konusu kurumun çıkardığı bir iç yönetmelik mi vardır? Hukuken bunun dayanağı nedir? Bakanlığınız bundan haberdar mıdır?
- 3- Yargılama aşamasında değerlendirilen pişmanlık müessesesine rağmen alınan ve tamamlanan hapis cezası sonrasında mahpusun (yargılama aşamasında da) göstermediği pişmanlık nedeniyle hapis süresinin uzatılması hukuki midir?
- 4- Anayasanın 25. maddesinde "**Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.**" denilmektedir. Anayasanın bu maddesinden mahpuslar muaf mıdır?
- 5- İdare ve Gözlem Kurullarında sorulan sorular hangi hukuksal çerçeveye göre hazırlanmaktadır? Neye göre belirlenmektedir? Bu sorulardan Bakanlığınız haberdar mıdır?
- 6- Anayasa'nın "**Kanuni hakim güvencesi**" kenar başlıklı 37. maddesinde: "**Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz. Bir kimseyi**

kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.” denilmektedir. Ancak 30 yıllık infazın ardından yeni bir duruşma yapılmıymuşçasına mahpusa yöneltilen sorular ve alınan cevaplar üzerinden yargısal bir kanaate varan kurulun, hasta mahpus Hasip Avşar’ın infazını “3 ay hapis cezası” şeklinde uzatması Anayasa’nın ilgili hükmüne aykırı değil midir? Bu haliyle İdare ve Gözlem Kurullarının yapısı ve işleyişi Anayasa’ya aykırı değil midir?

- 7- Yargısal yetki kullanan İdare ve Gözlem Kurullarını kaldırmaya veya değiştirmeye yönelik bir çalışmanız var mı?